

Santaros programa.

Santaros partija Steigiamajame Seime rūpinsis:

1. Iškovoti Lietuvai visišką nepriklausomybę ir užtikrinti jos gyventojams pilną politikos laisvę.
2. Sujungti visas Lietuvos dalis į vieną valstybę.
3. Padaryti Lietuvą respublika su renkamuju prezidentu.
4. Padaryti, visos Lietuvos žmonių išrinktą, Seimą pilnu krašto šeiminku, kuris rinktų prezidentą ir prižiūrėtų ministerius, ir visą valdžią šaly.
5. Išdalinti kuoveikiausiai dvarų žemes bežemiams ir mažažemiams ir pakirti pakeliamą atlyginimą už žemę.
6. Atiduoti servitutus be jokio atlyginimo valstiečiams, kuriuos jie valdė.
7. Duoti dovanai karo padegėliams girios troboms pasistatyti. Duoti malčių iš miškų žemomis kainomis.
8. Sutvarkyti rekvizicijas, kelių taisymą, stulikas, lengvai ir pakeliamai ūkininkams.
9. Paskirstyti teisingai mokesnius — nuo turto, peino ir žemės našumo.
10. Įvesti visuotiną mokymą šaly; steigti žemdirbystės ir amatų mokyklas.
11. Išvaryti degtinę iš mūsų krašto.
12. Nustatyti 8 val. darbo dieną miesto darbininkams ir apginti visokių darbininkus nuo neteisėto naudojimo. Aprūpinti darbininkus ligoje ir senatvėje.
13. Palaikyti savo šaly pramonę ir prekybą. Remti kooperaciją.
14. Pašalinti brangenybę visa ko, nedarbą; sutvarkyti pinigus Lietuvoje.
15. Greičiau grąžinti šalį į taikos laikų gyvenimą.
16. Užtikrinti valstiečiams ir ūkininkams pilną jų žemės ir turto neliečiamybę.

Todėl balsuokite visi už Santaros sąrašus.

Santaros Centro Komitetas.

N. Vlniaus g. 2. Kaunas.

Demokratinė tautos laisvės santaros partija įkurta Peterburge 1917 m. Partijos steigėjai: Petras Leonas, Rapolas Skipitis, Stasys Šilingas, Tomas Naruševičius, Petras Šalčius, Jurgis Baltrušaitis ir kt. Santaros partijos tikslas buvo suburti visus liberalių pažiūrų lietuvius ir švelninti ginčus tarp dešiniųjų ir kairiųjų pažiūrų visuomeninių grupių. Partija leido žurnalą „Santara“. 1920 m. balandžio 14–15 d. vykusiuose rinkimuose į Lietuvos Steigiamąjį Seimą Santaros partija surinko tik 2,6 tūkst. balsų ir nepateko į Seimą. 1926 m. vasario 14 d. prieš rinkimus į III Seimą Santara tapo Lietuvos ūkininkų partija.

(Leonavičius, J. *Petras Leonas – Lietuvos sąžinė*. Kaunas, 2002; *Lietuvos Steigiamojo Seimo (1920–1922 metų) narių biografinis žodynas*. Vilnius, 2006.)